

3. Колотило Д. М., Колотило О. Д. Естественнаучная доктрина Сергея Подолинского и проблемы ее инновационного развития в Украине. // Збірн. мат. Міжнар. наук. конф. «Фізична економія». — К.: КНЕУ, 2009. — С. 144—155.

4. Ліндон Ларуш. Ви бажаєте краще вивчити економіку? Тексти з елементарної математичної економіки / Пер. з англ. — Львів: Мета. Ltd. New York, 1993. — 196 с.

Крюкова І. О., канд. екон. наук, доцент
кафедри політичної економії
факультетів управління та маркетингу

ДОСВІД ПРЕВЕНТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ УСПІШНОСТІ ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ З ОСНОВ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ

Тези містять пропозиції щодо підвищення рівня успішності керівництва курсовими роботами студентів за допомогою таких превентивних заходів, як моніторинг їх написання та пілотаж захисту.

*«Поки батько народився
син по світу находився»*

Досвід керівництва виконанням курсових робіт студентів на першому курсі нагадує саме цю народну загадку про дим та вогонь. Дійсно, поки розпалиш багаття доводиться накурити димом, бо не завжди перша спроба буває вдалою. Так само трапляється і з курсовими. Першокурсники лише подекуди влучні у їх виконанні. Лише деякі з них повністю розуміють чого від них вимагає цей самостійний творчий вид роботи і процесуально дотримуються його вимог.

Оцінка за курсову роботу, як відомо, складається з двох частин — це оцінка за якість її написання плюс оцінка за якість захисту. Самостійне складання плану курсової, адекватного обраній темі, належне змістовне розкриття його в тексті на усна презентація основних результатів своєї роботи зазвичай становлять для студентів проблему. Завданням викладача, на наш погляд, є залучення об'єктивно існуючих резервів підвищити шанси на успіх реалізації студентами кожної із цих складових етапів виконання курсової роботи. Ми маємо допомогти студентам працювати краще. Як це можливо? Відповіддю є превентивний менеджмент.

Превентивне означає *випереджальне*, завчасне. Регулювання — це *управління по відхиленнях*. Отже, під превентивним регулюванням успішності процесу виконання курсових робіт ми розуміємо випереджальні заходи, спрямовані на підвищення якості їх написання та захисту.

З чим саме пов'язана актуальність превентивних заходів, чим обумовлені відхилення в роботі студентів над курсовою?

Від'ємним чинником, який часто стає на заваді належного рівня виконання курсової роботи, є покладання сподівань студентів на платні послуги «третьох осіб» або пошук готового результату в Інтернеті. Проте платні послуги не є гарантом, вони бувають низькоякісні. А отримання якісного результату шляхом пошуку в Інтернеті, так само як і під час роботи в бібліотеці з каталогами, передбачає вміння аналізувати(структурувати) та синтезувати (компілювати) матеріал, тобто потребує сумлінності, наполегливості та професіоналізму у підході.

Саме ці обставини недовраховують студенти, коли замість очікуваної високої оцінки викладач взагалі не зараховує їм роботу. Погіршує ситуацію також той факт, що особи які діють за цим спрощеним сценарієм виконання курсової роботи, почуваються самовпевнено і не відвідують консультацій. Адже консультації з написання курсової роботи мають добровільний для студентів характер і відбуваються внаслідок проявленої з їх боку активної ініціативи. На консультацію студенти йдуть аби почути відповідь на питання, які виникли у них у процесі написання роботи. Натомість студенти, які самостійно не пишуть курсові, а користуються вже готовими їх варіантами, певна річ, таких питань до викладача на мають.

Зважаючи на масовість таких негативних випадків, які дедалі все більше набувають характеру епідемії, аби випередити зниження показників успішності якості виконання курсових, вважаю за необхідне зробити деякі акценти та пропозиції щодо *порядку організації викладачем регулювання написання та захисту курсових робіт*.

По-перше, з метою підвищення показників успішності виконання курсових викладач має надати їм допомогу — порадити чи допомогти сформулювати як саме поліпшити план, які саме аспекти треба змістовно розкрити в питаннях до нього та на яку саме літературу треба орієнтуватися. Адже це перший курс. А робити щось вперше складно навіть старанним і здібним студентам.

По-друге, оголошені вимоги до написання курсової роботи виглядають для студентів доволі абстрактно і формально. Куди діє-

віщою стає демонстративна наочна практика оцінювання зданих студентами перших п'яти робіт.

Досвід показує, що 80 % зданих робіт заслуговують на низьку оцінку. Крім того, більшість з них здається в кінцевий термін, коли вже істотно доопрацювати їх згідно зауважень викладача просто бракує часу. Тому на консультаціях викладач має проводити публічний аналіз оцінки виконання за всіма зазначених у нормативних вимогах критеріями перших зданих робіт, аби інші студенти надалі не припускалися зазначених помилок.

Звісно, ця перевірена партія робіт має повертатися студентам на доопрацювання без зниження оцінки. Інакше такий превентивний захід стане для них карним антистимулом своєчасно в числі перших здавати роботи на перевірку.

По-третє, ресурс часу, виділений на захист курсової в режимі її презентації, є досить обмеженим і вимагає чіткого виконання вимог до цієї презентації та дотримання її регламенту. На практиці це виявляється дуже скрутним для студентів.

Лише одиниці з першокурсників вміють влучно виділяти зі своєї роботи необхідний ключові моменти, розставляти актуальні акценти та лаконічно їх формулювати, аби вписатися в регламент презентації курсової роботи і здійснити її гідний захист. Тим не менш, це не позбавляє викладача обов'язку прийняти захист курсових у всіх студентів. Та й переважно низькі результати першого в житті студентів захисту курсової не надихають а ні викладача, а ні їх самих.

З огляду на такий стан справ необхідно влаштовувати на консультаціях не лише превентивне оцінювання якості написання робіт, а й публічні репетиції презентацій тих курсових, які були здані першими. Здійснення таких пілотажних вправ з презентації курсових робіт одними студентами з їх груповим прослуховуванням іншими, а також врахування зауважень викладача сприятимуть формуванню навички захисту курсових робіт, що покращить його успішність у групах та заощадить час.

Отже, **в процесі керівництва курсовими роботами викладачу доцільно здійснювати вибіркового публічний моніторинг якості їх написання та пілотажні варіанти їх захисту**. Для цього викладач неодмінно має своєчасно призначати додаткові, але обов'язкові для відвідування всіма студентами консультативні заняття.

Здійснення превентивних заходів **дозволить звести до мінімуму низько оцінені курсові роботи**. Після таких заходів не зарахованими залишаться роботи лише тих студентів, які геть не хочуть а бо геть не здатні навчатися у вузі з усіма логічно похідними від цього наслідками.